

Rok I.

Zeszyt 7.

WIADOMOŚCI ADMINISTRACYJNE miasta Katowic.

Lipiec 1928.

Treść zeszytu 7:

- 1) Wprowadzenie prezydenta miasta D-ra Kocura w urząd.
- 2) Zbiór Statutów miejscowych (Sądy zawodowe i rozjemcze).
- 3) Uzupełnienie dodatku do zeszytu 2.

NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC.
Redakcja i administracja: Miejski Urząd Statystyczny.

Rok I.

Zeszyt 7.

WIADOMOŚCI ADMINISTRACYJNE

miasta Katowic.

Lipiec 1928.

Treść zeszytu 7:

- 1) Wprowadzenie prezydenta miasta D-ra Kocura w urząd.
- 2) Zbiór Statutów miejscowych (Sądy zawodowe i rozjemcze).
- 3) Uzupełnienie dodatku do zeszytu 2.

NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC.
Redakcja i administracja: Miejski Urząd Statystyczny.

WADSWORTH

ADMINISTRATIVE

REPORT

1900

1901

1902

1903

1904

1905

Dr. Adam Kocur
prezydent miasta

IV

PROTOKÓŁ

**z posiedzenia Komisarycznej Rady Miejskiej miasta Katowic,
które się odbyło dnia 26 lipca 1928 o godz. 5.30 po południu
w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Ratuszu.**

Przewodniczący: Pan Dr. Włodzimierz Dąbrowski, prezes
Rady Miejskiej.

Obecni: Pan Wojewoda Śląski Dr. Grażyński, Panowie Radni
i Członkowie Magistratu.

Protokołuje: Pan Inspektor Tronowicz.

Porządek dzienny: Wprowadzenie nowowybranego I. bur-
mistrza Dr. Kocura przez p. Wojewodę w urząd.

P. Przewodniczący: Zagajając dzisiejsze posiedzenie Rady
Miejskiej poświęcone wprowadzeniu w urząd nowowy-
branego I. burmistrza miasta p. Dr. Kocura mam zaszczyt
powitać w gronie naszym p. Wojewodę Śląskiego Dr.
Grażyńskiego, przybyłego celem uskutecznienia tego
uroczystego aktu. Przystępujemy do porządku dzien-
nego. Proszę Pana Wojewodę o dokonanie wprowa-
dzenia.

P. Wojewoda Dr. Grażyński: Wprowadzam dzisiaj w urzędo-
wanie p. Dra Adama Kocura, wybranego na I. burmistrza
miasta Katowic przez Radę Miejską, a zatwierdzonego
na mój wniosek przez władze centralne. Panie Bur-
mistrzu, nie jesteś Pan nowym człowiekiem, niezapisaną
kartą, jednostką, której powołanie na to stanowisko
byłoby eksperymentem. Jako człowiek woli i serca
zdolny do największego poświęcenia dla Ojczyzny, oka-
załeś się w najcięższych chwilach tej dzielnicy, w latach

1919, 1920 i 1921, a potem na rozkaz władzy centralnej objąwszy stanowisko Głównego Komendanta Policji Wojewódzkiej spełniłeś swoje zadanie w sposób świetny, co jako Twój przełożony, z okazji przejścia na inne stanowisko, publicznie stwierdzam.

Chciałbym, żeby przyjsie Twoje na to stanowisko stworzyło nowy etap, nowy okres rozwoju wojewódzkiego miasta Katowic. Jeżeli gdziekolwiek w Polsce, to tu na Śląsku hasło pracy twórczej, programowej, świadomej swego celu, musi być zrealizowane w pośpiesznem tempie, by wyrównać zaległości z okresu wielkiej wojny i kryzysów gospodarczych, żeby wydzwignąć tę dzielnicę na wyższy poziom kulturalnego i gospodarczego rozkwitu i ugruntować podstawy jej trwałego rozwoju, a wydzwignawszy ją na taki poziom, nie pozwolić nikomu się prześcignąć.

Harmonijna współpraca wszystkich wchodzących tu w grę elementów jest konieczną, a rola samorządu jest ogromną.

Mając ambicję przodowania wszystkim innym dzielnicom równocześnie chciałbym, żeby miasto Katowice jako stolica Województwa Śląskiego było równocześnie wzorem dobrze gospodarowanego i administrowanego miasta. Aby to osiągnąć, potrzebny jest duży wysiłek we wszystkich dziedzinach pracy wchodzących w zakres życia samorządowego. Z mej strony, zapewniam Cię — Panie Burmistrzu — doznasz jaknajdalej idącej pomocy, tak w tworzeniu jak i realizowaniu programu gospodarczego i kulturalnego podniesienia tego miasta, a skoro masz młode siły i wolę pracy i jako syn ludu śląskiego znasz dobrze jego psychikę, mając zaś równocześnie pełne zaufanie reprezentacji miejskiej i zapewnioną współpracę dobrze wyrobionego aparatu urzędniczego — jestem przekonany, że działalność Twoja na tym nowym posterunku, wyda znakomite rezultaty.

Wprowadzając Cię dzisiaj w urząd równocześnie wyrażam życzenie, aby po wielu latach Twego urzędowania tutaj powiedziano, że byłeś nie tylko dobrym żołnierzem powstańcem, nie tylko znakomitym komendantem Policji Wojewódzkiej, ale jako I. burmistrz Katowic zasłużyłeś się dobrze miastu, województwu i Polsce.

P. Dr. Dworzański, Naczelnik Wydziału Samorz. odczytał rotę przysięgi, którą p. I. burmistrz Dr. Kocur powtórzył.

P. I. burmistrz Dr. Kocur: Panie Wojewodo! Prześwietna Rado Miejska! Najwyższy przedstawiciel Rządu na Śląsku Pan Wojewoda raczył osobiście wprowadzić mnie w urząd pierwszego burmistrza miasta Katowic. Wybrany na to stanowisko uchwałą Prześwietniej Rady Miejskiej, zatwierdzony następnie na wniosek p. Wojewody dekretem Rządu centralnego, mam zaszczyt przede wszystkim podziękować Panu Wojewodzie za osobiste dokonanie wprowadzenia. Panie Wojewodo! Mam nadzieję, że zaufanie jakie miałeś do mnie w służbie państwowej będę mógł ugruntować i zatrzymać na nowem stanowisku. W tym osobistem udziale Pana Wojewody, w dzisiejszej uroczystości, widzę podkreślenie przez władze państwowe znaczenia urzędów samorządowych, a w szczególności podkreślenie znaczenia stanowiska pierwszego burmistrza miasta Katowic, które jest, względnie ma się stać metropolją Województwa Śląskiego.

Obowiązki moje na nowem stanowisku są określone przysięgą służbową. W wykonaniu tych obowiązków będę przede wszystkim wszelkimi siłami w drodze pozytywnej pracy do tego dążył, żeby Katowice stały się ogniskiem i osią polskiego życia kulturalnego, mającego znaczenie nie tylko dla miasta samego, ale przede wszystkim oddziałującego także na całość Śląska.

Dziękując tu w ręce Pana Wojewody za zaufanie, którem mnie obdarzył Rząd, mam obowiązek również podziękować Prześwietniej Radzie Miejskiej za zaufanie, które mi okazała wybierając mnie na to stanowisko. Jestem przekonany, że w przyszłości we wszystkich moich poczynaniach, we wszystkich sprawach Panowie będą mnie popierali, gdyż tylko współpraca umożliwi mi produktywną pracę w samorządzie.

Dziękując jeszcze raz za zaufanie i za przyrzeczoną pomoc, którą mi przyrzekł Pan Wojewoda, zwracam się równocześnie z prośbą do prześwietniej Rady Miejskiej o jaknajdalej idącą współpracę i ślubuję uroczyście, że na powierzonym mi stanowisku zużyję całą moją młodą energję i te zdolności, które mi stoją do dyspozycji dla dobra miasta, dla dobra Śląska i dla dobra ukochanej Ojczyzny. (Oklaski).

P. Przewodniczący: Nawiązując do przemówienia p. Wojewody oświetlającego w sposób wyczerpujący cele i zadania pracy I. burmistrza miasta Katowic, tej niesły-

chanie ważnej placówki kresowej, pragnę imieniem Rady Miejskiej złożyć Panu jako nowemu I. burmistrzowi życzenia pomyślnej i owocnej pracy dla dobra ogółu, obywateli, oraz zapewnienie, że w tej instytucji natrafi Pan zawsze na życzliwą współpracę i pomoc we wszystkich swych zamierzeniach i poczynaniach około podniesienia kulturalnego i materialnego naszej stolicy i jej mieszkańców. Szczęść Boże w nowej pracy!

Na tem byłby porządek posiedzenia wyczerpany, zamykam posiedzenie.

ZBIÓR

STATUTÓW MIEJSCOWYCH

ważniejszych uchwał gminnych, regulaminów miejskich, najważniejszych rozporządzeń władz i t. d.
- obowiązujących na obszarze miasta Katowic. -

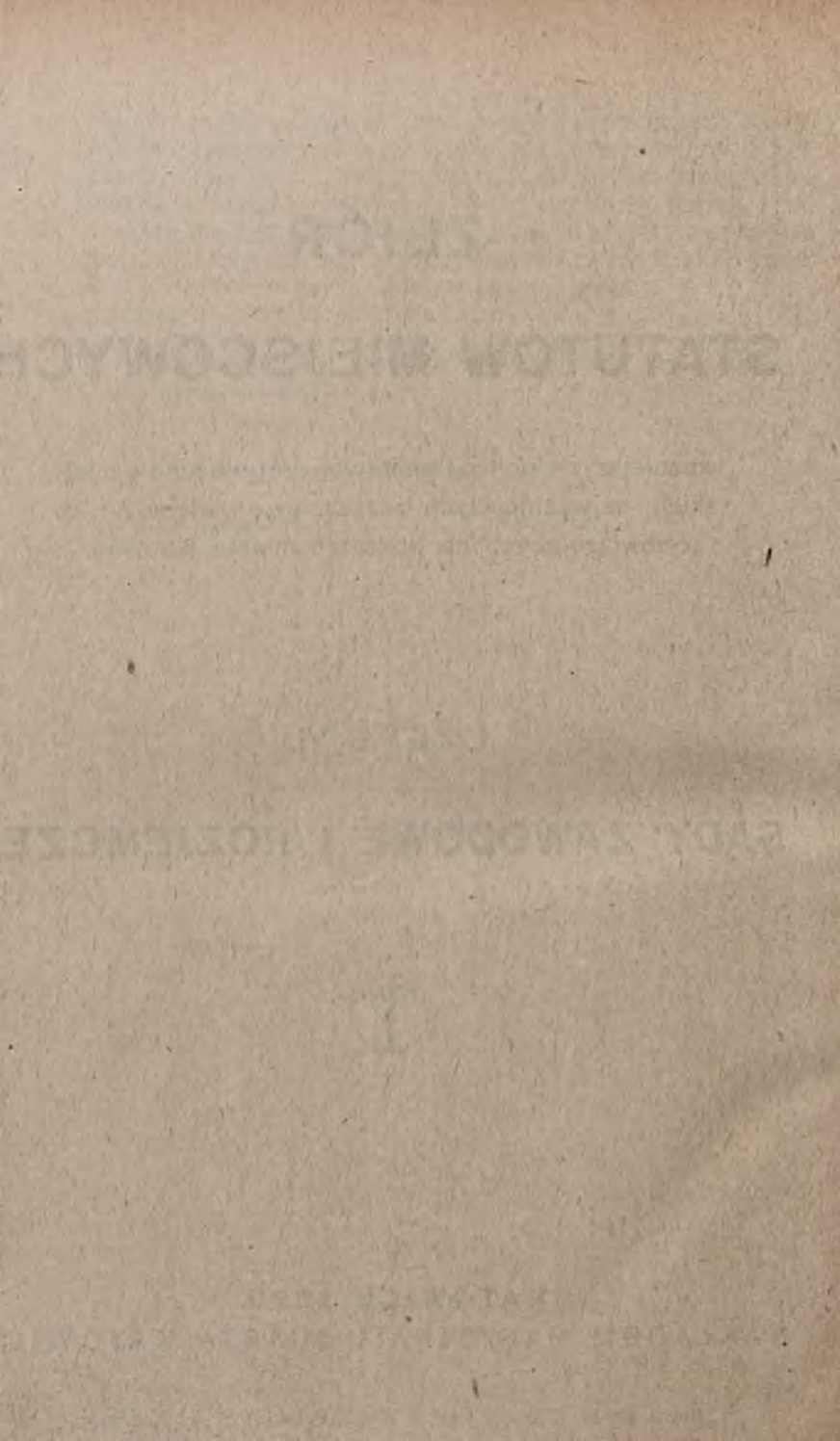
CZĘŚĆ VI.

SĄDY ZAWODOWE I ROZJEMCZE.

KATOWICE 1928.
NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC.

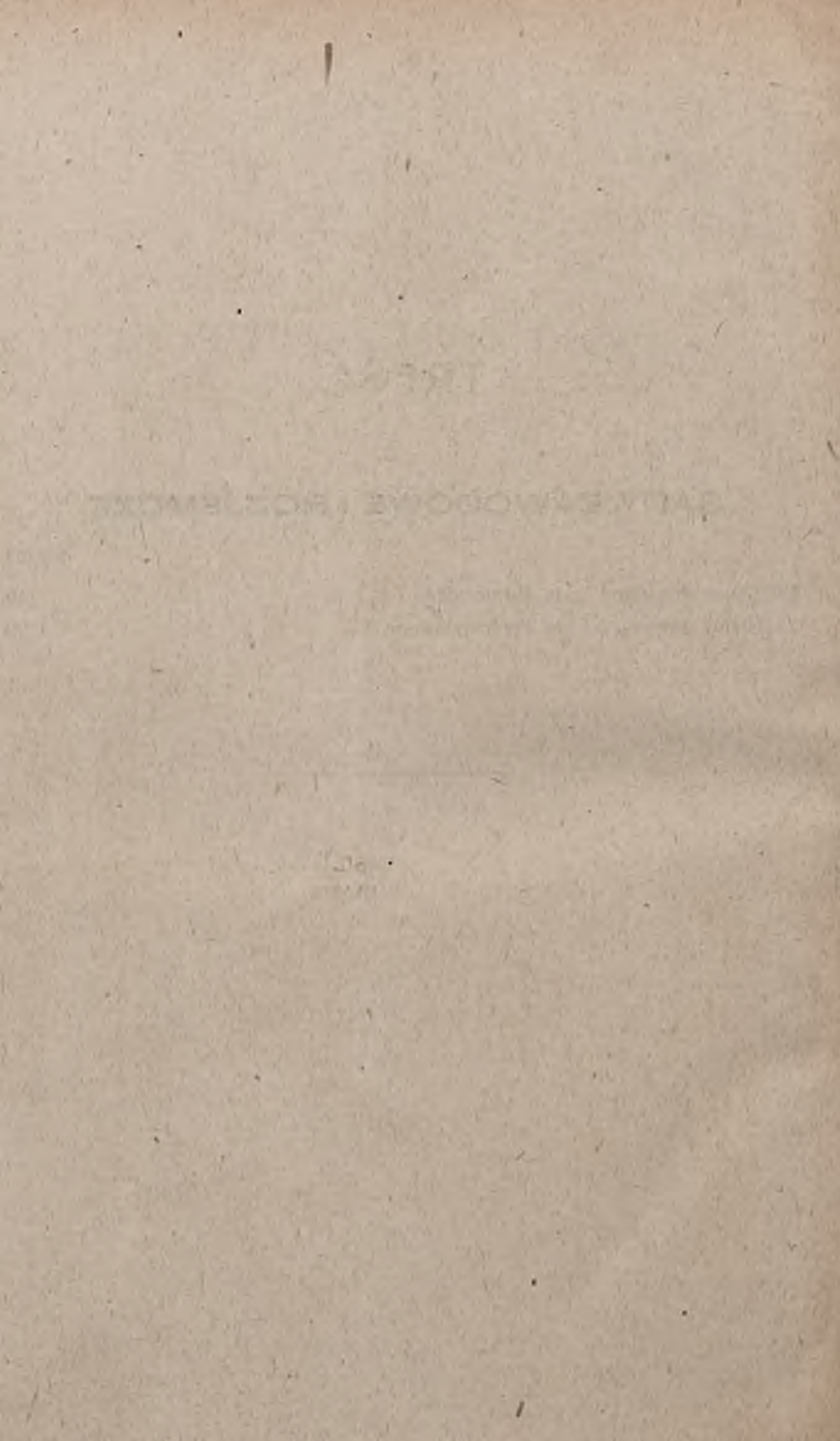
Druk: Śląskie Zakłady Graf. i Wyd. „Polonia” S. A., Katowice.

TREŚĆ.

SĄDY ZAWODOWE I ROZJEMCZE.

	Strona
1. Statut dotyczący Sądu Kupieckiego	219
2. Statut dotyczący Sądu Przemysłowego	229

STATUT MIEJSCOWY DLA MIASTA KATOWIC

wraz z włączonem; do niego dnia 15 października 1924 r.
miejscowościami: Bogucice, Załęże, Dąb, Brynów i Ligota
Pszczyńska, dotyczący
Sądu Kupieckiego w Katowicach.

Na obręb gminy miasta Katowic wydaje się niniejszem stosownie do uchwały Magistratu i uchwały Zgromadzenia Rady Miejskiej na zasadzie ustawy dotyczącej sądów kupieckich z dnia 5 lipca 1904 r. (R. G. Bl. str. 266) stosownie do ustawy z dnia 17 lipca 1924 r. następujący statut miejscowy:

§ 1.

Dla rozstrzygania sporów powstałych ze stosunku służbowego lub naukowego pomiędzy kupcami z jednej strony, a ich pomocnikami handlowymi lub uczniami handlowymi z drugiej strony, stwarza się sąd kupiecki, pod nazwą:

„Sąd Kupiecki w Katowicach“.

Siedzibą jego są Katowice. Jego obwód obejmuje gminę miasta Katowic i wymienione poprzednio miejscowości.

§ 2.

Sąd kupiecki składa się z przewodniczącego, z 4 zastępców i 24 ławników. Liczba zastępców i ławników może być przez uchwałę Magistratu w inny sposób ustanowiona.

§ 3.

Przewodniczącego sądu kupieckiego i jego zastępców wybierać powinien Magistrat i zgromadzenie Rady Miejskiej na wspólnem posiedzeniu.

§ 4.

Ławników wybiera się na okres 6 lat. Ławnicy, których okres służbowy ubiegł, ustępują dopiero wtedy, gdy ich następca objął swój urząd.

§ 5.

Czynne prawo wyborcze posiadają osoby obojga płci, które:

- a) ukończyły 21 rok życia,
- b) w okręgu sądu kupieckiego mają przedsiębiorstwo handlowe lub tam są zatrudnione,
- c) są obywatelami Państwa Polskiego.

Osoby, wymienione w ust. 1 § 10, 1, 2—5, nie mają prawa wybierania (ustawy o sądach kupieckich z dnia 6 lipca 1904 r. (Dz. U. Rz. niem. str. 266) w brzmieniu ustaloną ustawą z dnia 17 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 697).

§ 5. Dodatek:

Ławnikiem sądu kupieckiego może być osoba, która ukończyła 30 rok życia, jest obywatelem Państwa Polskiego i w roku poprzedzającym wybory nie korzystała z ofiarności publicznej, ponadto w okręgu sądu przynajmniej od 2 lat ma przedsiębiorstwo handlowe lub jest zatrudnioną.

§ 5a.

Przy wyborze ławników tworzy cały obwód sądu kupieckiego jeden obwód wyborczy.

§ 6.

Dla przeprowadzenia wyborów wybiera się wydział wyborczy, który sprawuje funkcje zarządu wyborczego.

Składa się on z jednego przewodniczącego (naczelnik wyborczy), z jednego uprawnionego do głosowania kupca i z jednego uprawnionego do głosowania pomocnika handlowego i z dwóch zastępców, dla każdej strony.

Przewodniczącego (naczelnika wyborczego) i jego zastępców oznacza przewodniczący sądu kupieckiego.

Kupców i pomocników handlowych wybiera się po połowie z czynnych jako członkowie sądu kupieckiego kupców i pomocników handlowych w tajnym wyborze albo przez aklamację, a pierwszorazowo mianuje ich stosownie do tego Magistrat.

Wydział wyborczy (zarząd wyborczy), w składzie 3 członków, między którymi musi się znajdować jeden przewodniczący, jeden kupiec i jeden pomocnik handlowy, uchwała większością głosów.

§ 7.

Najpóźniej przy ogłoszeniu terminu wyborczego winien Magistrat zestawzić dla wyborów kupców i pomocników handlowych osobne listy (listy wyborcze), do których należy zapisać wszystkich wyborców, których zapisanie zgłoszono ustnie lub pisemnie w przeciągu oznajmionego terminu wykluczającego dwóch tygodni, w oznaczonych miejscach meldunkowych. Na żądanie należy przedłożyć zaświadczenie co do oliczności uzasadniających uprawnienie do głosowania.

Przy niezameldowaniu na czas spoczywa prawo głosowania.

§ 8.

Miejsce i czas wyborów oznacza przewodniczący wydziału wyborczego, które się ogłasza conajmniej 4 tygodnie przed wyborem w pismach, przeznaczonych do urzędowych ogłoszeń władz miejskich.

W ogłoszeniu należy równocześnie zawezwać uprawnionych do wyboru do wniesienia list z propozycjami wyborczymi ze wskazaniem na to, że przy wyborze będzie się ograniczało oddawanie głosu do wniesionych na czas list z propozycjami.

Listy z propozycjami, które należy zestawzić dla kupców i pomocników kupieckich oddzielnie i które śmia zawierać najwyżej tyle nazwisk, ile należy z obu tych ciał wyborczych wybrać ławników, muszą, przy oznaczeniu jednego uprawnionego zastępcy dla dalszych rozpraw, być conajmniej przez 20 wyborców dotyczącego ciała wyborczego podpisane i wniesione najpóźniej we 2 tygodnie przed wyborem. Jeżeli jeden z wyborców podpisał więcej list z propozycjami, wtedy należy podpisać jego na wszystkich listach z propozycjami skreślić; zastępcom tych list wyborczych należy w razie potrzeby polecić dostarczenie innych podpisów na miejsce skreślonych.

Osoby, których kandydaturę postawiono na kilku listach, należy wezwać do oświadczenia się, do której listy chcą być przydzieleni. O ile na to nie nastąpi w przeciągu dwóch dni wyrażne oświadczenie, wtedy zalicza je się do tej listy, na której są zaproponowani w pierwszym rzędzie. Jeżeli we wszystkich listach stoją na tem samym miejscu, wtedy należy

je zaliczyć do tej listy, którą najpierw przedłożono. O ile listy przedłożono w tym samym dniu wtedy rozstrzyga los. Listy z propozycjami wyborów zaopatruje się kolejno po wpływie liczbami porządkowymi, z którymi się je jednakże bez nazwisk podpisanych, najpóźniej jeden tydzień przed wyborami w wyżej oznaczonych pismach podaje do publicznej wiadomości. Jeżeli tylko jedna lista zostanie przedłożona, wtedy uchodzą wymienieni na tejże bez dalszej czynności wyborczej jako wybrani.

§ 9.

Czynność wyborcza odbywa się publicznie a dla kupców i pomocników handlowych oddzielnie.

Osoby, zgłaszające się do oddania głosu, winne na żądanie przed przewodniczącym wykazać swoją identyczność z wpisaną osobą, której prawo wyboru zamierzają wykonać. Uznanie przedłożonych legitymacji pozostawia się osądowi zarządu wyborczego. Osoby, które nie są wpisane do list wyborczych, nie dopuszcza się do wyboru.

§ 10.

Prawo wyborcze może być wykonane tylko osobiście przez oddanie kartki wyborczej. Kartki wyborcze nie śmia posiadać żadnych zewnętrznych znaków, także nie śmia być podpisane albo posiadać jakiś protest lub zastrzeżenie. Należy je poza lokalem wyborczym zaopatrzyć pisemnie lub w drodze powielania wyraźnem określeniem tyłu osób znajdujących się w listach z propozycjami wyborczymi, ile osób dopuszczonych jest dla jednej listy z propozycjami i należy je tak złożyć, żeby znajdujące się na nich nazwiska nie były widoczne.

Jeżeli kartka wyborcza zawiera więcej nazwisk, aniżeli jest dopuszczonem dla listy z propozycjami, wtedy uważa się ostatnio wpisane nazwiska jako nienapisane, jeżeli zawiera mniej nazwisk, aniżeli jest dla listy z propozycjami dopuszczone, wtedy uzupełnia się ją w ten sposób, że napisane na niej nazwiska kolejno tyle razy się powtarza, ile razy to jest koniecznem dla wypełnienia.

Wyborca, na którego kartce wyborczej znajduje się mniej nazwisk aniżeli jest dopuszczonem dla listy wyborczej, może także wykorzystać swoje pełne prawo głosowania w ten sposób, że na swej kartce wyborczej pojedynczym przez niego wybranym da przez dołączenie liczb za ich nazwiskiem więcej głosów. W listach wyborczych należy w osobnej rubryce zaznaczyć, które z wpisanych w nich osoby wykonały swe prawo wyborcze.

Do składania kartek wyborczych należy dla obu ciał wyborczych postawić osobne urny wyborcze, w które dopuszczeni do oddawania głosu składają swe kartki z głosami, przykryte ręką przewodniczącego wyborów.

§ 11.

Po upływie czasu przeznaczanego do wyboru należy dopuszczać do wyboru znajdujące się tylko jeszcze w lokalu osoby. Następnie zamyka się wybory i zaświadcza się, że się podczas oznaczonego do wyboru czasu nikt więcej nie zgłosił do wykonania prawa głosowania.

Potem stwierdza się liczbę włożonych do urny kartek z głosami. Jeżeli się przy tem okaże odchylenie od stwierdzonej w listach liczby dopuszczonych do oddania swego głosu, wtedy należy to wraz ze służącemi do wyjaśnienia tej sprawy przyczynami w protokule wyborczym zaznaczyć.

Następnie stwierdza się liczbę oddanych ważnych głosów.

Jeżeli kartka wyborcza co do jakiej osoby z wybranych nie daje całkowitej pewności, albo jeżeli są oznaczone na niej osoby, które nie są wybieralne albo nie są wpisane w listach z propozycjami wyborczymi, wtedy oddane dla tych osób głosy nie są ważne, co nie narusza jednakże ważności nazwisk, znajdujących się oprócz tego jeszcze na kartce wyborczej.

Potem przystępuje się do stwierdzenia wyniku wyborów. Najpierw wypośrodkowuje wydział wyborczy liczbę ważnych głosów, które padły na każdego z kandydatów i stwierdza dalej przez liczenie tych głosów, jaka liczba ważnych głosów padła na każdą wniesioną listę z propozycjami wyborczymi. Na każdej liście uporządkowuje się kandydatów według otrzymanej liczby głosów; przy równej liczbie głosów rozstrzyga porządek, w którym kandydaci przy wniesieniu listy zostali zaproponowani.

Liczbę ławników, mających się wybrać z każdego ciała wyborczego, rozdziela się następnie na pojedyncze listy z propozycjami wyborczymi według stosunku ich liczby głosów.

Każdej z list przypada przytem ta liczba ławników, która się ma do ogólnej liczby ławników, jak liczba oddanych na daną listę głosów do ogólnej liczby oddanych głosów.

Przy obliczeniu tej liczby ławników uwzględnia się narazie tylko całe liczby, zaokrąglając następnie największe ułamki na liczby całe, aż się osiągnie ogólną liczbę ławników.

Nazwiska wybranych wynikają ze stwierdzonego dla każdej listy porządku bieżącego.

§ 12.

Wynik wyborów winien wydział wyborczy zgłosić natychmiast a w każdym razie w przeciągu jednego tygodnia po dniu wyborczym Magistratowi z dołączeniem protokołu wyborczego i kartek z głosami.

§ 13.

Wynik wyborów należy przez sąd kupiecki, a pierwszorazowo przez Magistrat, ogłosić natychmiast w oznaczonych § 8 pismach ze wskazaniem na to, że zażalenia przeciwko prawomocności wyborów należy wnosić w przeciągu nieprzekraczalnego terminu jednego miesiąca po wyborach do Województwa Śląskiego.

Równocześnie należy wybranych pisemnie zawiadomić o ich wyborze na członków sądu kupieckiego i zawezwać ich do podania do sądu kupieckiego, a pierwszorazowo do Magistratu, ewentualnych powodów nieprzyjęcia wyboru.

§ 14.

Jeżeli któryś z ławników odmówi przyjęcia urzędu ze skutkiem albo jeśli w przeciągu perjodu wyborczego któryś z ławników ubędzie, wtedy wstępuje na jego miejsce ten kandydat tej samej listy z propozycjami wyborczymi, który z pomiędzy niewybranych otrzymał największą ilość głosów. Przy równej liczbie głosów rozstrzyga los.

Jeżeli się pomimo tego postępowania uzupełniającego liczba ławników zmniejszy o więcej jako połowę, wtedy może Magistrat urządzić wybory uzupełniające na resztę perjodu wyborczego.

§ 15.

Ostateczne zestawienie sądu należy ogłosić w pismach oznaczonych w § 8.

§ 16.

Liczbę porządkową, w której mają brać ławnicy udział przy posiedzeniach sądu kupieckiego, ustanawia przewodniczący.

§ 17.

Przewodniczący na zasadzie zgodnego wniosku ławników, może zmienić ustaloną kolejność posiedzeń, o ile nie ustalono jeszcze, jakie sprawy mają być przedmiotem rozpraw na odnośnych posiedzeniach.

§ 18.

W razie niemożności przybycia są ławnicy zobowiązani do podania przewodniczącemu na czas powodów usprawiedliwiających.

Skoro któryś z wylosowanych ławników nie może przybyć, wtedy przewodniczący może w jego miejsce przywołać następującego w porządku bieżącym ławnika.

Nieobecnego ławnika należy następnie na miejsce zastępującego go poprzednio ławnika powołać do następnego posiedzenia.

O każdej zmianie mieszkania winni ławnicy donieść przewodniczącemu w przeciągu trzech dni.

§ 19.

Sąd kupiecki rozprawia i rozstrzyga w składzie 5-ciu członków włącznie z przewodniczącym.

Kupców i pomocników handlowych należy powoływać zawsze w równej liczbie.

§ 20.

Ławnicy otrzymują za każde posiedzenie, przy którym byli obecni, odszkodowanie za stratę czasu, które każdorazem ustanawia przewodniczący.

§ 21.

Potrzebny dla sądu kupieckiego sekretariat łączy się z sekretariatem miejskiego sądu przemysłowego w Katowicach.

Ewentualnie potrzebne siły biurowe i pisarskie, urzędników dla doręczeń i podurzędników oraz ubikacje biurowe przekazuje miasto Katowice sądowi kupieckiemu.

Wybrany przez Magistrat sekretarz sądowy sądu przemysłowego funguje także jako taki przy sądzie kupieckim. On i jego pomocnicy, którzy biorą udział przy posiedzeniach jako protokulanci, winni być zaprzysiężeni przez przewodniczącego sądu kupieckiego.

§ 22.

Jeżeli sąd kupiecki występuje jako urząd rozjemczy, wtedy mężowie zaufania oraz ławnicy otrzymują na wniosek odszkodowanie za stratę czasu, stosownie do § 20 statutu, a osoby informujące odszkodowanie według ordynacji opłat dla świadków i rzeczoznawców.

§ 23.

Nad ocenami i wnioskami obraduje i uchwała pod kierownictwem przewodniczącego ogół ławników (kompletny sąd kupiecki).

§ 24.

Kompletny sąd kupiecki może przygotowanie wniosków, oraz przygotowanie i oddanie ocen poruczyć wydziałowi, składającemu się z równej liczby kupców i pomocników handlowych. Wybór wydziału następuje, o ile żaden z ławników nie wniesie sprzeciwu, przez akłamację, w innym wypadku od kupców i pomocników handlowych oddzielnie przez zamknięte kartki z głosami w ten sposób, że każdy uprawniony do głosu pisze na jednej kartce wyborczej tyle nazwisk, ilu członków wydziału ma być wybranych. Wybrani są ci, na których padło najwięcej głosów. Przy równości głosów rozstrzyga los, który ciągnie przewodniczący.

§ 25.

Przewodniczący sądu kupieckiego lub jeden z jego zastępców zwołuje kompletny sąd kupiecki oraz wydział i prowadzi rozprawy.

Zastępcy przewodniczącego mogą wziąć udział przy rozprawach z głosem doradczym.

Uchwały zapadają z wyłączeniem przewodniczącego większością głosów. Wniosek, na który oddano tylko połowę głosów, uważa się za odrzucony.

§ 26.

Kompletny sąd kupiecki musi być zwołany, jeżeli przynajmniej 5 ławników zażąda, ażeby jakaś określona przez nich kwestja stała się przedmiotem wniosku, rodzaju, wymienionego w § 18, ust. 2 ustawy.

Inne kwestje aniżeli oznaczone w § 18 ust. 2 ustawy nie ma przewodniczący stawiać pod obrady.

§ 27.

O rozprawach kompletnego sądu kupieckiego i wydziału należy spisać protokół, w którym przy ewentualnych nieporozumieniach musi być uwidocznione, jakie zdanie zastępowali kupcy, a jakie pomocnicy handlowi.

Ewentualne głosowania należy tak przeprowadzić, aby ich wynik odnośnie do kupców i odnośnie do pomocników handlowych był każdy dla siebie widoczny.

§ 28.

Z uchwaloną oceną lub wnioskiem należy wnieść odpis sporządzonego o rozprawie protokołu. Jeżeli nad mającą się oddać przez sąd kupiecki oceną uchwała nie doszła do skutku, wtedy należy wnieść odpis sporządzonego nad dotyczącą rozprawą protokołu.

§ 29.

Służbowy nadzór nad prowadzeniem czynności sądu kupieckiego obejmuje Województwo, stosowane do § 7 ustawy o przynależności.

Powyższy statut miejscowy wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia go przez Województwo.

Katowice, dnia 16/22 grudnia 1924 r.
10/23 lutego 1925 r.
2 marca 1925 r.

MAGISTRAT.
RADA MIEJSKA.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Katowice, dn. 13 paźdz. 1925 r.

L-ba PH. 1188/24.

Dot.: Sąd kupiecki w Katowicach — zatwierdzenie statutu.

Niniejszy statut zatwierdza się w myśl uchwały Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 3 lipca 1925 r. i na mocy §-u 1 ustawy o sądach kupieckich z dnia 6 lipca 1904 r. (Dz. U. Rz. niem. str. 266) oraz §-u 122 ustawy o właściwości władz i sądów administracyjnych z dnia 1 sierpnia 1883 r. (Zb. u. pr. str. 237) z tem uzupełnieniem, że w §-fie 5 ust. 2 statutu po słowach „osoby wymienione w ust. 1, § 10, 2—5“ dodaje się słowa „ustawy o sądach kupieckich z dnia 6 lipca 1904 r. (Dz. U. Rz. niem. str. 266“ w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 17 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 697).

Śląska Rada Wojewódzka:

(—) podpis nieczyt.

(—) Przewodniczący.

STATUT MIEJSCOWY DLA MIASTA KATOWIC

wraz z włączonemi do niego dnia 15 października 1924 r.
miejscowościami Bogucice, Załęże, Dąb, Brynów i Ligota-
Pszczyńska, dotyczący
Sądu Przemysłowego w Katowicach.

W S T Ę P.

Na obręb gminy miasta Katowic wydaje się niniejszem stosownie do uchwały Magistratu i do uchwały Zgromadzenia Rady Miejskiej na zasadzie § 1 ust. 1, 2 i 6 ustawy przemysłowo-sądowej z dnia 29 lipca 1890 (Dz. U. Rzeszy, str. 141) w brzmieniu obwieszczenia Kanclerza Rzeszy z dn. 29. 9. 1901 (Dz. U. Reszy, str. 353) oraz ustawy z dnia 17 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 697) następujący statut:

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Urządzenie i skład sądu przemysłowego.

§ 1.

Dla rozstrzygania sporów przemysłowych:

- I. a pomiędzy robotnikami z jednej strony a ich pracodawcami z drugiej strony, oraz
- I. b pomiędzy robotnikami tego samego pracodawcy,
- II. a pomiędzy osobami, trudniącemi się wykonywaniem wyrobów przemysłowych dla poszczególnych przemysłowców poza warsztatem tychże (prowadzącemi przemysł domowy) z ich pracodawcami, nie wyła-

czając tych, którzy obrabianych lub przerabianych przez siebie surowców lub półsurowców sami dostarczają,

- II. b pomiędzy osobami, prowadzącymi przemysł domowy (pracownikami domowymi) wyżej określonego rodzaju między sobą, o ile są zajęci u tego samego pracodawcy — urządza się sąd przemysłowy, który nosi nazwę:

„Miejski Sąd Przemysłowy w Katowicach“.
Siedzibą jego są Katowice.

Okręg sądu obejmuje gminę miasta Wielkich Katowic.

§ 2.

Za pracowników po myśli niniejszego statutu miejscowego uchodzą ci czeladnicy, pomocnicy, robotnicy fabryczni i uczniowie, do których ma zastosowanie tytuł VII ordynacji przemysłowej. Tak samo uchodzą za pracowników urzędnicy ruchu, wermistrzowie i wykonywujący wyższe techniczne czynności funkcjonariusze, których roczny zarobek z pracy, w poborach lub pensji nie przekracza 3.000 złotych.

Przynależność rzeczowa.

§ 3.

Sąd przemysłowy załatwia spory bez względu na wartość obiektu spornego:

1) w sprawie rozpoczęcia, kontynuowania albo rozwiązania stosunku służbowego, oraz co do wręczenia lub treści książki roboczej, świadectwa, książki płatniczej, kart roboczych, albo książki wypłat zarobkowych,

2) w sprawie świadczeń wynikających ze stosunku pracy,

3) w sprawie zwrotu świadectw, książek, papierów legitymacyjnych, dokumentów, narzędzi, części ubioru, kaucji itp., które z racji stosunku pracy oddano,

4) w sprawie pretensji na odszkodowanie lub na zapłatę kary konwencjonalnej z powodu niedopełnienia lub nienależytego dopełnienia zobowiązań, które dotyczą określonych pod No. 1 do 3 przedmiotów, oraz powodów sprzeciwiających się prawu albo nieprawdziwych zapisków w książkach roboczych, świadectw, ksiąg płatniczych, kart roboczych, książek wypłat zarobkowych, ksiąg kasy chorych, kart kwitowych zabezpieczenia na ułomność,

5) w sprawie sporów, powstałych na tle dawniejszego stosunku roboczego charakteru przemysłowego między robotnikami tego samego pracodawcy, na przykład: rozrachunki zarobkowe, wydanie narzędzi rzemieślniczych — art. 1 ust. 1 b,

6) w sprawie roszczeń, które na skutek przyjęcia wspólnej pracy poniosą robotnicy lub uprawiający przemysł domowy tego samego pracodawcy jeden przeciwko drugiemu.

Wyjątki z przynależności.

§ 4.

Nie podpadają pod przynależność sądów przemysłowych:

I. spory o karę konwencjonalną, zastrzeżoną na wypadek, że robotnik albo uprawiający przemysł domowy po ukończeniu stosunku roboczego wejdzie w taki stosunek u innego pracodawcy, lub urządzi własny interes,

II. a spory, określonego w § 3 cyfra 1—6 rodzaju między członkami cechów i ich uczniami (§ 81 a Nr. 4 ordynacji przemysłowej),

II. b spory między członkami tych cechów, dla których na zasadzie § 81 b No. 4 ordynacji przemysłowej stosownie do §§ 91—91 b ordynacji przemysłowej jest stworzony sąd rozjemczy, i między ich czeladnikami (poomcnikami) i robotnikami.

Również wyjęto z pod przynależności sądu przemysłowego są takie same spory pomocników i uczniów w aptekach i interesach handlowych, oraz robotników zajętych w zakładach, stojących pod zarządem wojskowym albo marynarki, jakoteż spory, dla których przynależność sądu przemysłowego wykluczona jest przez kontrakt rozjemczy odpowiadający § 6-temu ust. 2 ustawy o sądach przemysłowych.

S k ł a d.

§ 5.

Sąd przemysłowy składa się z jednego przewodniczącego, z 4 jego zastępców i 24 ławników. Liczba zastępców i ławników może być uchwałą Magistratu inaczej ustanowioną.

Uchwałą Magistratu można postanowić, żeby sąd przemysłowy dzielił się na dwie lub trzy izby, z których każdej

należy następnie również za uchwałą Magistratu przydzielić odrębną przynależność i to możnaby urządzić Izby rozstrzygające sprawy sporne:

- 1) dla rzemieślnictwa i rękodzielnictwa,
- 2) sprawy sporne dla pracobiorców w zakładach hutniczych i budowlanych.

Ławnicy.

§ 6.

Ławnicy muszą być powołani po połowie z pomiędzy pracodawców a po połowie z pomiędzy robotników.

Ławników z koła pracodawców ustala się za pośrednictwem głosowania pracodawców, zaś ławników z koła robotników za pośrednictwem głosowania robotników na czasokres sześciu lat. Powtórny wybór jest dozwolony..

Ławnicy, których okres urzędowania upłynął, ustępują dopiero wtedy, gdy ich zastępca objął urzędowanie.

Przewodniczący i zastępcy.

§ 7.

Przewodniczącego sądu przemysłowego i zastępców wybiera Magistrat i Zgromadzenie Rady Miejskiej na wspólnem posiedzeniu na trzy lata i nie mogą oni być ani pracodawcami ani robotnikami.

Wybór przewodniczącego i zastępców wymaga zatwierdzenia przez Województwo. Postanowienie to nie znajduje zastosowania do urzędników państwowych lub komunalnych, którzy sprawują swój urząd na podstawie państwowej nominacji albo zatwierdzenia jak długo ten urząd zajmują.

Ogólne wymagania dla członków.

§ 8.

Na członka sądu przemysłowego powinno się powołać tylko osobę, która jest obywatelem Państwa Polskiego, ukończyła trzydziesty rok życia a w ciągu roku poprzedzającego wybór nie pobierała z funduszków publicznych dla siebie lub dla swej rodziny wsparcia, przeznaczonego dla ubogich, chyba że pobierane wsparcie zwróciła.

§ 9.

Czynne prawo wyborcze posiadają osoby obojga płci, które:

- a) ukończyły 21 rok życia,
- b) w okręgu sądu przemysłowego mają mieszkanie lub zatrudnienie,
- c) są obywatelami Państwa Polskiego.

Osoby wskazane w ustępie drugim § 11 ustawy o sądach przemysłowych w brzmieniu Kanclerza Rzeszy z dnia 29 listopada 1901 r. (Dz. U. Rzeszy, str. 353) nie mają prawa wybierania.

§ 10.

Państwo, rząd, gminy i inne związki publiczne oraz osoby prawne wykonują swoje prawo głosowania przez swych prawnych przedstawicieli.

Jako pracodawcy po myśli §§ 7—9 niniejszego statutu uchodzą ci prowadzący samodzielnie przemysł, którzy zatrudniają przynajmniej jednego robotnika (§ 2) regularnie przez cały rok albo w pewnych okresach roku. Pracodawcom na równi stoją po myśli niniejszych postanowień zastępcy samodzielnie prowadzących przemysł, którzy mają poruczone kierownictwo przedsiębiorstwa przemysłowego, lub jakiejś jego określonej gałęzi, o ile ich roczny zarobek z pracy w formie płacy lub pensji 3.000 zł. przekracza.

Prowadzący przemysł domowy, podporządkowani na zasadzie § 1 ust. 1 cyfra II a, pod przynależność sądu przemysłowego, o ile sami zatrudniają przynajmniej dwóch robotników regularnie przez cały rok albo w pewnych okresach roku są jako pracodawcy, w innym wypadku jako robotnicy uprawnieni do wyboru i wybieralni.

Wybór ławników.

§ 11.

Wybór ławników jest bezpośredni i tajny.

Dokonuje go się pod kierownictwem Wydziału wyborczego.

Wydział wyborczy.

§ 12.

Przewodniczący sądu przemysłowego postanawia, z ilu członków ma się składać wydział wyborczy. Przewodniczącym wydziału wyborczego jest przewodniczący sądu przemysłowego. Reszta członków wydziału wyborczego musi się składać po połowie z uprawnionych do głosowania pracodawców a po połowie z uprawnionych do głosowania robotników i wybiera ich się po połowie z czynnych jako członków sądu przemysłowego pracodawców i robotników w tajnym wyborze albo przez głosowanie.

§ 13.

W celu wyborów należy przez sąd przemysłowy sporządzić listy, w które się wpisuje wszystkich wyborców, których uprawnienie do głosowania za dołączeniem wymaganych poświadczeń w przeciągu dwóch tygodni po pierwszorazowym ogłoszeniu dnia wyborczego zgłoszono u wyznaczonych przez sąd przemysłowy miejsc meldunkowych ustnie lub pisemnie. W razie zaniedbania zgłoszenia w odpowiednim czasie spożywa prawo głosowania.

Miejsce i termin wyborczy.

§ 14.

Dzień, miejsce i godziny wyborów oznacza przewodniczący sądu przemysłowego; należy je przy podaniu przepisanych ustawowo dla wybieralności i uprawnienia wyborczego warunków przynajmniej dwa razy w pismach, używanych do urzędowych ogłoszeń miejskich władz, ogłosić w ten sposób, żeby pomiędzy pierwszym ogłoszeniem a dniem wyborczym upłynął okres co najmniej dwutygodniowy.

Czynność wyborcza.

§ 15.

Wydział wyborczy kieruje jako zarząd wyborczy czynność wyborczą, która jest publiczną i ma się odbywać w godzinach od 8 przed południem do 12 albo od 14 do 18.

Osoby, biorące udział w wyborach mają się przed zarządem wyborczym, o ile temuż ich uprawnienie wyborcze nie jest znane, na żądanie co do niego wykazać. Do tego wystarcza dla pracodawców poświadczenie o dokonaniem według

§ 14 ordynacji przemysłowej zgłoszeniu przedsiębiorstwa przemysłowego, oraz dowód uiszczenia państwowego podatku przemysłowego, a dla robotników świadectwo ich pracodawcy albo władzy policyjnej, przez które się potwierdza, że robotnik w obrębie sądu przemysłowego pracuje lub mieszka. Formularze do tych świadectw wydaje sąd przemysłowy. Zarząd może uznać i inne legitymacje za wiarogodne.

Osób, które do list wyborczych nie są zapisane, nie dopuszcza się do wyborów.

§ 16.

Prawo wyborcze można wykonać tylko osobiście za pomocą kartek do głosowania, które się wypisuje własnoręcznie, albo w drodze powielania i które mają zawierać tyle różnych nazwisk, ile się ma przy dotyczącej czynności wybrać ławników. Zjawiających się do wyboru należy zapisać w dwóch tabelarnie sporządzonych listach, z których jedna jest przeznaczona dla pracodawców, a druga dla robotników, a które zawierają w pierwszej rubryce numer bież. zjawionych, w drugiej ich nazwiska, w trzeciej ich rodzaj zawodu, a w czwartej uwagę co do legitymacji.

W liście robotniczej należy w piątej rubryce podać pracodawcę, u którego wyborca pracuje. Jeżeli zjawiający się do wyboru zostaje przez zarząd wyborczy odprawiony jako nieuprawniony do wyboru, to należy jego nazwisko pomimo to zapisać do tej listy, do której się zgłosił, a przytem zaznaczyć przyczynę, dla której został uprawniony. W sporządzonych przedtem listach wyborczych należy przez zapisanie uwagi w osobnej rubryce uwidocznic, które z zapisanych w niej osoby swoje prawo wyborcze rzeczywiście wykonały.

Do składania kartek wyborczych należy ustawić dla pracodawców i dla robotników po jednej urnie wyborczej.

Członkowie zarządu wyborczego podpisują listy zaznaczają przy tem wyraźnie, że w przeznaczonym dla wyboru czasie nikt więcej do wykonania swego prawa wyborczego się nie zgłosił.

§ 17.

Po upływie ustanowionego dla dokonania wyboru czasu należy jeszcze tylko te osoby do wyboru dopuścić, które już w lokalu wyborczym są obecne.

Następnie należy kartki oddanych głosów zliczyć. Wykazując się przytem ewentualną różnicę od stwierdzonej w listach liczby przybyłych wyborców, należy ze służącemi do wyjaśnienia uwagami w protokóle wyborczym zaznaczyć.

Potem następuje otwarcie kartek wyborczych. Jeżeli jedna kartka wyborcza zawiera nazwiska więcej osób, aniżeli należało wybrać ławników, to zapisane ponad tę liczbę nazwiska skreśla się. Jeżeli z jakiej kartki wyborczej nie można osoby wybranego z pewnością rozpoznać, albo jeżeli jest wymieniona osoba, której nie można wybrać, wtedy oddany na tę osobę głos jest nieważny, co nie narusza jednakże ważności znajdujących się oprócz tego jeszcze na kartce wyborczej nazwisk.

Wynik obliczenia głosów należy umieścić w protokóle wyborczym, do którego się dołącza kartki z głosami w zapieczętowanych paczkach.

Różnice zdań, które w zarządzie wyborczym powstają co do uprawnienia głosowania, wybieralności lub ważności kartek wyborczych rozstrzyga się większością głosów, przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Przyczynę i wynik głosowania należy wymienić w protokóle wyborczym. Za wybranych należy z zastrzeżeniem postanowień § 21 niniejszego statutu w każdej kategorii uważać te osoby, które otrzymały najwięcej głosów; przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Stwierdzenie wyniku wyborczego może być uskutecznione przez zarząd wyborczy oddzielnie od czynności wyborczej i poza obrębem lokalu wyborczego.

Zarząd wyborczy powinien wynik wyborów w przeciągu trzech dni po dniu wyborczym donieść sądowi przemysłowemu za dołączeniem protokołu wyborczego i kartek z głosami.

§ 18.

Sąd przemysłowy ma wynik wyborów ogłosić w przeznaczonem dla swoich urzędowych ogłoszeń piśmie jak najszybciej z zaznaczeniem, że zażalenie przeciwko prawomocności wyborów należy w przeciągu nieprzekraczalnego terminu jednego miesiąca po wyborach wnieść przez sąd przemysłowy do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (patrz par. 20).

Równocześnie należy każdego wybranego powiadomić pisemnie o jego powołaniu na członka sądu przemysłowego

przy wskazaniu na ustawowe podstawy odnośnie do odmowy z wezwaniem do przedstawienia przed sądem przemysłowym swych ew. przyczyn odmowy.

Odmówienie wyboru.

§ 19.

Urząd ławników jest urzędem honorowym. Przyjęcia go można odmówić tylko z takich powodów, a złożenie może być oparte tylko na takich przyczynach, które upoważniają do nieprzyjęcia niepłatnego urzędu gminnego.

Kto jednakże urząd ławnika sprawował przez 6 lat, może podczas następnych 6 lat przyjęcie urzędu odmówić.

Przyczyny odmowne należy tylko wtenczas uwzględnić, gdy takowe po zawiadomieniu odnośnego ławnika o jego wyborze zostaną wniesione w przeciągu jednego tygodnia na piśmie. O przyczynach odmówienia albo złożenia rozstrzyga Magistrat i Zgromadzenie Rady Miejskiej na wspólnem posiedzeniu.

Zażalenia przeciwko wyborowi.

§ 20.

Zażalenia przeciwko prawomocności wyborów są dopuszczalne w przeciągu jednego miesiąca po wyborze; należy je wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który rozstrzyga o ważności wzgl. nieważności wyborów.

§ 21.

W miejsce odmawiających ze skutkiem wyboru, lub takich osób, których wybór uznano za nieważny, uważa się tych, którzy przy wyborach otrzymali po wybranych najwięcej głosów, przy odpowiedniem zastosowaniu postanowień § 17 ust. 3 za wybranych. Należy ich stosownie do § 18 ust. 2, o ich powołaniu powiadomić.

§ 22.

Jeżeli wybory nie przysły do skutku albo zostały kilkakrotnie uznane za nieważne, wtedy Wojewoda może:

- a) poruszyć dokonanie wyborów, o ile takowe miały być skutecznione przez pracodawców albo robotników, Magistratowi i Zgromadzeniu Rady Miejskiej,

- b) o ile wybory miały być skutecznione przez Magistrat i Zgromadzenie Rady Miejskiej, zamianować członków same.

Ogłoszenie o ostatecznem zestawieniu sądu.

§ 23.

Ostateczne zestawienie sądu przemysłowego ma być ogłoszone przez Magistrat przy podaniu nazwisk i miejsc zamieszkania członków w pismach, przeznaczonych do urzędowych ogłoszeń miejskiej administracji.

Zaprzysiężenie członków.

§ 24.

Przewodniczący sądu przemysłowego i jego zastępca ma być przed objęciem przez nich urzędu zaprzysiężony przez wydelegowanego przez Województwo urzędnika, a ławnicy przed ich pierwszą czynnością służbową przez przewodniczącego lub jego zastępcę, na dopełnienie obowiązków poruczonego im urzędu.

Zwolnienie lub usunięcie członków z urzędu.

§ 25.

Członka sądu przemysłowego, co do którego zachodzą lub stają się jawne okoliczności, które wybieralność do piastowanego przez niego urzędu według niniejszego statutu wykluczają, należy z urzędu zwolnić. Zwolnienie skutecznia Wojewódzki Sąd Administracyjny (§ 21 ust. o sądach przemysł.) po wysłuchaniu interesowanego.

Wybrani z pomiędzy pracodawców ławnicy, którzy dopiero po ich wyborze zostają członkami jakiegoś, w § 4 niniejszego statutu określonego cechu, oraz wzięci z pomiędzy robotników ławnicy, którzy dopiero po ich wyborze u jakiegoś członka takiego cechu wstępują do pracy, pozostają aż do następnych wyborów w urzędzie.

Członek sądu przemysłowego, który poważnie wykroczył przeciwko swojemu obowiązkowi urzędowemu, może być ze swojego urzędu usunięty. Usunięcia dokonuje właściwy sąd okręgowy (§ 21 ust. o sąd. przemysł.).

O ile przez to albo z innych przyczyn w ciągu okresu wyborczego ubędzie więcej niż $\frac{1}{3}$ ławników jednej grupy przy sądzie przemysłowym, wtedy Magistrat może zarządzić wybory dopełniające na pozostały czasokres wyborczy, do których powyższe przepisy z tem ograniczeniem mają odpowiednie zastosowanie, że zestawione przy ostatnich regularnych wyborach listy wyborcze są i tu miarodajne.

Kolejność urzędowania ławników.

§ 26.

Porządek, w którym ławnicy mają brać udział przy posiedzeniach wzgl. mają spełniać funkcje ławników pomocniczych, oznacza przewodniczący.

Niezjawienie się ławników.

§ 27.

Ławnicy są zobowiązani w razie przeszkody podać przewodniczącemu na czas swoje powody usprawiedliwiające. Ławników, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia nie zjawiają się na posiedzenia w porę, lub w inny sposób uchylają się od swych obowiązków, należy zasądzić na grzywnę do wysokości 300 zł., oraz na ponoszenie spowodowanych kosztów. Wyrok na to wydaje przewodniczący. Jeżeli następnie poda się wystarczające usprawiedliwienie, wtedy zasądzenie może być zupełnie lub częściowo cofnięte.

Przeciwko orzeczeniu przysługuje prawo odwołania się do Sądu Powiatowego w którego okręgu sąd przemysłowy ma swą siedzibę (w ust. o sąd. przemysł.) w przeciągu jednego miesiąca.

Ławnicy mają obowiązek zgłoszenia każdej zmiany ich mieszkania przewodniczącemu w przeciągu trzech dni pod zagrożeniem grzywny za niewykonanie w wysokości 3 zł.

Obsadzenie sądu w czasie posiedzeń.

§ 28.

Do każdego posiedzenia orzekającego sądu przemysłowego należy powołać dwóch ławników, a to jednego pracodawcę i jednego robotnika. Przewodniczący ma baczyć na to, ażeby możliwie przynajmniej jeden pracodawca i jeden robot-

nik należeli do tej samej albo pokrewnej gałęzi zawodowej, jak sporne partje i może on, o ile mu się w tym celu wydaje potrzebnem, odstąpić od wyznaczonego porządku.

Sąd przemysłowy rozstrzyga większością głosów.

Wynagrodzenie ławników.

§ 29.

Ławnicy otrzymują za każde odbyte posiedzenie odszkodowanie za stratę czasu, które ustanawia przewodniczący.

Odszkodowanie ławników za udział w posiedzeniach ustala się odpowiednio, do trwania posiedzenia na pięć do dziesięć złotych.

Sekretariat sądowy itd.

§ 30.

Przy sądzie przemysłowym urządza się sekretariat sądowy.

Potrzebne siły biurowe i pisarskie funkcjonariuszy i biura przekazuje miasto sądowi przemysłowemu. Mianowany przez Magistrat sekretarz sądowy i jego pomocnicy, którzy mają wziąć udział w posiedzeniach orzekających sądu przemysłowego jako protokolanci, mają być przez przewodniczącego sądu przemysłowego zaprzysiężeni.

Jako urzędnicy doręczający fungują ci urzędnicy gminni, których przewodniczący do tego upoważni.

Koszta utrzymania.

§ 31.

Koszta urządzenia i utrzymania sądu przemysłowego, które nie znajdują pokrycia w jego dochodach, ponosi gmina miejska.

Przewodniczący sądu przemysłowego ma corocznie przedłożyć Magistratowi sprawozdanie o całokształcie czynności sądu przemysłowego w ubiegłym roku.

ROZDZIAŁ DRUGI.

Postępowanie.

§ 32.

Postępowanie przed sądem przemysłowym normuje się według przepisów §§ 26—57 i 59—61 ustawy z dnia 29 lipca 1890 r. (Dz. U. Rz., str. 141) w brzmieniu obwieszczenia Kancelarza Rzeszy z dnia 29. 11. 1901 r. (Dz. U. Rz., str. 353).

Opłaty.

§ 33.

Za przeprowadzenie rozprawy nad sporem prawnym przed sądem przemysłowym pobiera się jednorazową opłatę według wartości obiektu spornego, a mianowicie według postanowiń ustawy o kosztach sądowych, jednakże tylko w wysokości jednej trzeciej stawek kosztów sądowych.

ROZDZIAŁ TRZECI.

Działalność sądu przemysłowego jako urząd rozjemczy.

§ 34.

Przy sporach między pracodawcami a robotnikami o warunkach kontynuowania albo ponownego objęcia stosunku roboczego, można się odwołać do sądu przemysłowego jako do urzędu rozjemczego.

§ 35.

Odwołaniu należy uczynić zadość, jeżeli nastąpiło ono z obu stron, a wchodzący w rachubę robotnicy i pracodawcy — ostatni, o ile ich liczba wynosi więcej aniżeli 3 — postawią zastępców, którzy otrzymali polecenie do pertraktowania w danej sprawie przed urzędem rozjemczym.

Jako zastępców można postawić tylko zainteresowanych, którzy ukończyli 25 rok życia, znajdują się w posiadaniu pełnych praw obywatelskich i nie są przez sądowe zarządzenie w rozporządzeniu swoim majątkiem ograniczeni. O ile nie ma

robotników w tym wieku, albo nie ma ich w dostatecznej liczbie, można dopuścić młodszych zastępców.

Liczba zastępców z każdej strony nie ma z reguły wynosić więcej, aniżeli 3. Urząd rozjemczy może dopuścić większą liczbę zastępców. Czy się zastępców ma uważać za dostatecznie wylegitymowanych, rozstrzyga urząd rozjemczy według własnego sądu, jednakże będą z reguły, te osoby miały uchodzić jako dostatecznie wylegitymowani zastępcy, których druga strona jako takich wyraźnie lub milcząco uzna.

§ 36.

Jeżeli odwołanie nastąpi tylko z jednej strony, wtedy przewodniczący powinien drugiej stronie albo jej zastępcom lub przedstawicielom podać to do wiadomości a zarazem według możliwości działać w tym kierunku, ażeby i ta strona odwołała się do urzędu rozjemczego.

§ 37.

Wogóle powinien przewodniczący przy sporach określonego z 34 rodzaju starać się podziałać w kierunku odwołania się do urzędu rozjemczego i polecać takowe zainteresowanym.

§ 38.

Przewodniczący jest upoważniony do zawezwania i przesłuchania interesowanych w sporze osób dla przygotowania rozprawy i w przebiegu tejże. Może on przytem, jeżeli się do urzędu rozjemczego odwołano według § 35 lub § 36 niniejszego statutu, na wypadek niezjawienia się zagrozić karą pieniężną aż do wysokości 100 zł. Przeciwnie ustanowieniu kary dopuszczone jest zażalenie, według postanowień ordynacji cywilno-procesowej.

Zastępstwo interesowanych osób przez ich zwyczajnych następców (§ 45 ordynacji przemysłowej) prokurentów lub kierowników ruchu jest dopuszczalne.

§ 39.

Sąd przemysłowy, który działa jako urząd rozjemczy składa się obok przewodniczącego z mężów zaufania pracodawców i robotników w równej liczbie.

Na żądanie obu stron zainteresowanych rozprawy urzędu rozjemczego są jawne.

Można powołać protokulanta.

Mężów zaufania oznaczają interesowani. Jeżeli tego nie uczynią, wtedy mianuje mężów zaufania przewodniczący. Jeżeli się interesowani nie zgadzają co do liczby mających się powołać mężów zaufania, wtedy przewodniczący określa ich liczbę na conajmniej dwóch dla każdej strony.

Mężowie zaufania nie mogą należeć do interesowanych i muszą być zdolnymi do piastowania urzędu ławnika.

Przewodniczący jest upoważniony do powołania jednej lub dwóch niezainteresowanych osób, które muszą być zdolne do piastowania urzędu ławnika, na ławników z głosem doradczym: przed powołaniem ich należy wysłuchać obie strony.

§ 40.

Urząd rozjemczy ma przez przesłuchanie zastępców obu stron zbadać punkty sporne i wchodzące dla osądzenia ich w rachubę okoliczności. Urząd rozjemczy albo w wypadku § 36 przewodniczący sądu przemysłowego jest upoważniony do powołania i przesłuchania osób, mających dać wyjaśnienia co do wchodzących w rachubę okoliczności. Każdemu ławnikowi i mężowi zaufania przysługuje prawo, stawiać przez przewodniczącego zastępcom i osobom mogącym dać wyjaśnienie, pytania.

§ 41.

Po przeprowadzonym wyjaśnieniu okoliczności należy przy wspólnej rozprawie dać każdej stronie możność oświadczenia się do wywodów strony przeciwnej, oraz do złożonych zeznań osób pośrednich. Potem następuje próba pogodzenia między spornemi stronami.

§ 42.

Ugodę należy podpisać przez wszystkich członków urzędu rozjemczego i przez zastępców obu stron ogłosić w urzędowych dziennikach.

§ 43.

Jeżeli zgoda nie nastąpi, powinien urząd rozjemczy wydać orzeczenie rozjemcze, odnośnie do wszystkich spornych kwestyj.

Powzięcie uchwały nad orzeczeniem następuje zwykłą większością głosów. Jeżeli przy powzięciu uchwały nad orzeczeniem rozjemczem głosy wszystkich dla pracodawców powołanych mężów zaufania stoją głosem wszystkich powoła-

nych dla robotników naprzeciw, wtedy przewodniczący może się od oddania swego głosu powstrzymać i stwierdzić, że orzeczenie rozjemcze nie doszło do skutku.

§ 44.

Jeżeli orzeczenie rozjemcze przyszło do skutku, należy je zastępcom obu stron ustnie lub pisemnie oznajmić z wezwaniem do oświadczenia się w przeciągu określonego czasu, czy się orzeczeniu rozjemczemu poddają. Niezłożenie oświadczenia w określonym czasie uważa się za nieprzyjęcie go. Po upływie terminu winien urząd rozjemczy wydać podpisane przez wszystkich członków publiczne ogłoszenie w wychodzących w Katowicach dziennikach urzędowych, które zawiera wydane orzeczenie rozjemcze i złożone na to oświadczenia stron.

§ 45.

Jeżeli ani ugoda (§ 42) ani orzeczenie rozjemcze nie doszło do skutku, wtedy przewodniczący urzędu rozjemczego winien to również ogłosić w ten sam sposób, jak w § 44 przewidziano.

§ 46.

Mężowie zaufania i ławnicy (§ 39 ust. 1—6) otrzymują na wniosek odszkodowanie za stratę czasu, według § 29 niniejszego statutu; osoby wyjaśniające (§ 40 ust. 2) otrzymują wynagrodzenie według regulaminu opłat dla świadków i rzeczoznawców.

§ 47.

Sąd przemysłowy jako urząd rozjemczy nie jest instancją właściwą, jeżeli w sporze biorą udział wyłącznie członkowie cechu i ich robotnicy, a dla cechu dla dopełnienia żądania, określonego w § 81 a Nr. 2 ordynacji przemysłowej, istnieje osobny urząd rozjemczy, którego skład i działalność są uregulowane statutem stosownie do postanowień §§ 63—73 ustawy o sądownictwie przemysłowym. Jeżeli obie strony odwołują się do sądu przemysłowego jako do urzędu rozjemczego, wtedy jest on też przy takich sporach właściwy.

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Opinie i wnioski sądu przemysłowego.

§ 48.

Nad nadaniem zaopiniowania w kwestjach przemysłowych, wymaganych przez władze państwowe lub przez Ma-

gistrat, oraz nad wnioskami w kwestjach przemysłowych, które się ma wnieść do władz państwowych albo przedstawicielstw związków komunalnych i do państwowych ciał ustawodawczych korporacji państwa, należy obradować i uchwalać pod kierownictwem przewodniczącego przez cały zespół ławników (kompletny sąd przemysłowy).

§ 49.

Przewodniczący sądu przemysłowego zwołuje pełny sąd przemysłowy i kieruje jego obradami. Zastępcy przewodniczącego mogą brać udział przy obradach z głosem uchwalającym. Pełny sąd przemysłowy razem z przewodniczącym uchwała prostą większością głosów. Wniosek, na który oddano tylko połowę głosów, uważa się za odrzucony.

§ 50.

Pełny sąd przemysłowy musi być zwołany:

1) jeżeli należy obradować i powziąć uchwałę nad wydaniem zaopiniowania rodzaju, określonego w § 75 ust. 1 ustawy,

2) jeżeli przynajmniej 8 ławników sądu przemysłowego stawia wniosek, ażeby pewną określoną przez nich kwestję przemysłową zrobiono przedmiotem wniosku, rodzaju określonego w § 75 ust. 2 ustawy. Inne oprócz przemysłowych kwestji przewodniczący nie ma stawiać pod obrady.

§ 51.

O obradach pełnego sądu przemysłowego należy spisać protokół, który przy występujących różnicach zdań musi uwiarygodnić, jakie zdanie zastępowali pracodawcy, a jakie robotnicy. Ewentualne głosowania należy przeprowadzić i zaprotokółować w ten sposób, ażeby ich wynik odnośnie do pracodawców i odnośnie do robotników był każdy dla siebie wiarygodny.

§ 52.

Wraz z uchwaleniem przez pełny sąd przemysłowy orzeczeniem lub wnioskiem należy wnieść odpis spisane go nad rozprawami protokołu.

Jeżeli nad żądaniem od sądu przemysłowego orzeczeniem uchwała nie doszła do skutku, wtedy należy wnieść odpis spisane go o rozprawie protokołu.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Postanowienia końcowe.

§ 53.

Postanowienia tego statutu miejscowego nie mają zastosowania do pomocników i uczniów w aptekach i interesach handlowych, oraz do robotników, zatrudnionych w zakładach przemysłowych stojących pod zarządem wojskowym lub marynarki.

§ 54.

Nadzór nad urzędowaniem sądu przemysłowego wykonuje Wojewoda.

§ 55.

Niniejszy statut miejscowy wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia go przez Radę Wojewódzką.

K a t o w i c e, dnia 16/22 grudnia 1924 r.

23 lutego 1926 r.

22 marca 1926 r.

M A G I S T R A T.

R A D A M I E J S K A.

R. W. 202/2.

Niniejszy statut sądu przemysłowego w Katowicach zatwierdza się po myśli § 1 ustawy o sądach przemysłowych z dnia 29 lipca 1890 (Dz. U. Rz. N., str. 141) i z dnia 30-go czerwca 1901 (Dz. U. Rz., str. 249) w brzmieniu ogłaszanem z dnia 29 września 1901 (Dz. U., str. 353) oraz § 122 ustawy o właściwości władz i sądów administracyjnych z dnia 1-go sierpnia 1883 (Zb. U., str. 237).

K a t o w i c e, dnia 6 marca 1927 r.

Śląska Rada Wojewódzka.

(—) Ż u r a w s k i, w z.
Przewodniczący.

**Skład osobowy
Sądu kupieckiego.**

1. Przewodniczący: Radca miejski **Golla**,
2. Zastępca: Mroczkowski, adwokat,
3. Zastępca: Kaźmierczak, adwokat,
4. Zastępca: Dr. Reszka, adwokat,
5. Broda Ludwik, kupiec, ul. Krakowska 17,
6. Rasner Oton, kupiec, ul. Poprzeczna 4,
7. Hruby Franciszek, kupiec, ul. Teatralna,
8. Binder Karol, kupiec, ul. św. Jana,
9. Tomaszewski Adolf, kupiec, ul. Mikołowska 5,
10. Fröhlich Bernhard, kupiec, ul. 3-go Maja,
11. Domogalski Leon, kupiec, ul. 3-go Maja 19,
12. Schwidewski Jan, kupiec, ul. Wełnowska,
13. Zmigrod Ludwik, inżynier, ul. Młyńska 17,
14. Mierzwia Władysław, drogerzysta, ul. 3-go Maja 5,
15. Jarzomski Paweł, pomocnik handlowy, ul. Rybnicka 8,
16. Grodzki Antoni, urzędnik biurowy, ul. Powstańców 46,
17. Wieczorek Józef, urzędnik biurowy, ul. Wojciechowskiego 28,
18. Cieślik Franciszek, pomocnik handlowy, ulica Zabrska 9,
19. Kornas Wilhelm, pomocnik handlowy, Kopalnia Wujek,
20. Miloch Antoni, pomocnik handlowy, ul. 3-go Maja 11,
21. Kalabis Paweł, pomocnik handlowy, ul. Francuska 47,

22. Frąckowski Antoni, pomocnik handlowy, ulica Marszałka Piłsudskiego 20 — Polak,
23. Händel Karol, urzędnik biurowy, ul. św. Stanisława 7.

Skład osobowy Sądu Przemysłowego.

1. Przewodniczący: Radca miejski Golla,
2. Zastępca: Radca miejski Jaworski,
3. „ Dr. Mais, prez. senatu Sądu Apelac.,
4. Burkert Walter, blacharz, Katowice,
5. Zerning Egon, rzeźnik, „
6. Klein Karol, piekarz, „
7. Ochojski Ludwik, rzeźnik, „
8. Klehr Ryszard, tapicer, „
9. Inż. Troszok Rudolf, prokuratorzysta firmy „Radio-
tor“, Katowice,
10. Wolny Ryszard, prokuratorzysta firmy Katowicka
Fabryka Maszyn, Katowice,
11. Kutschera Walenty, współwłaściciel firmy
J. Skrzypczyk, Katowice-Załęże,
12. Mrachacz Teofil, współwłaściciel firmy Mra-
chacz i Schulz, Katowice,
13. Sosnierz Karol, Zast. firmy Artur Schlesinger,
Katowice,
14. Better Natan, właściciel firmy Skalla i S-ka,
Katowice,
15. Dr. Guzy Władysław, prokurz. firmy W. Wy-
braniec, Katowice,
16. Plitzko Piotr, stolarz, ul. Marsz. Piłsudskiego 63,
17. Seifert Jan, siodlarz, ul. Wojewódzka 28,
18. Napieraj Leon, piekarz, ul. Mikołowska 28,
19. Krawiec Józef, kowal, ul. Słowackiego 26,
20. Niesyto Józef, malarz, ul. Kościuszki 12,
21. Heisler Jan, monter, ul. Dąbrowskiego 16,
22. Grelik Wilhelm, zecer, ul. Wodna 4,
23. Binner Wilhelm, maszynista, ul. Młyńska 10,
24. Sandorek Jan, formierz, ul. Raciborska 9,
25. Ryrich Wiktor, kelner, ul. Drzymały 3,
26. Zawadzki Karol, stolarz, ul. Zabrska 11,
27. Cybały Stefan, rzeźnik, ul. Andrzeja 8.

**Skład osobowy
Sądu Rozjemczego.**

1. Przewodniczący: Radca miejski **Golla**,
2. Zastępca: Radca miejski Jaworski,
3. „ Radca miejski Dr. Przybyła,
4. Braeuer Amand, właściciel domu, ul. Słowackiego 27,
5. Łabuś Augustyn, właściciel domu, ul. Zielona 14,
6. Hartmann Robert, kupiec, ul. Drzymały 18,
7. Jesionek Karol, Katowice II, ul. Mieroszewskiego 6,
8. Łabanowicz Jan, kupiec, Katowice II, ul. Markiecki 65,
9. Kujawski Stanisław, kupiec, Katowice II, ulica Krakowska 68,
10. Wróbel Paweł, gościnny, ul. Mikołowska 12,
11. Górok Karol, inspektor biurowy, ul. Zielona 7,
12. Broda Ludwik, kup., ul. Marsz. Piłsudskiego 13,
13. Czaplicki Wincenty, kupiec, ul. Poprzeczna 2,
14. Janda Jan, Katowice II, ul. Wolności 17,
15. Klein Karol, mistrz piekarski, ul. Jagiellońska 19,
16. Kulawik Stanisław, restaurator, ul. Marsz. Piłsudskiego 63.
17. Haase Wolfgang, mistrz ślus., ul. Andrzeja 27,
18. Posz Jan, właściciel domu, Katowice II, ulica Posia 1,
19. Kowalczyk Tomasz, dyrektor, ul. 3 Maja 36,
20. Cygan Piotr, Katowice II, ul. Krakowska 23,
21. Marketon Maks, ul. Kozielska 20,
22. Grünpeter Józef, kupiec, ul. św. Jana 11,
23. Bąk Jan, mistrz rzeźnicki, ul. Wodna 10,
24. Marcol Alfred, inżynier, ul. Kochanowskiego 12,
25. Greinert Franciszek, urzędnik kolejowy, ul. Mikołowska 5,
26. Malcherczyk Wiktor, starszy insp. kol., plac Miarki 2,
27. Fröhlich Bernhard, kupiec, ul. 3 Maja 7,
28. Schweinitz Walter, urz. pryw., ul. Moniuszki 2,
29. Breslauer Paweł, kupiec, ul. Marjacka 3,
30. Künstlinger Jerzy, kupiec, ul. Matejki 5,
31. Rasner Oton, kupiec, ul. Poprzeczna,

32. Thim Wilhelm, rob., Katowice IV, ul. Boczna 2,
33. Bańczyk Paweł, robotnik, Katowice IV, ul. Rymera 7,
34. Ludwik Wincenty, złotnik, ul. 3 Maja 30,
35. Marek Franciszek, robotnik, Katowice III, ulica Wojciechowskiego 20a,
36. Sitko Dominik, maszynista, Katowice III, ulica Katowicka 10,
37. Friedmann Adolf, mistrz mal., ul. Marjacka 3,
38. Kurzeja Ernest, kupiec, ul. Poprzeczna 14,
39. Nogliński Wilhelm, kupiec, ul. Wojewódzka 22,
40. Urbańczyk, sekr. Związkowy, ulica Andrzeja, Strzecha Górnicza,
41. Parczyk Jan, szmelcerz, Katowice III, ul. Katowicka 10,
42. Król. Franciszek, sekr., ul. Wandy 9,
43. Matera, sekretarz, ul. Plebiscytowa 22.

Skład osobowy Wydziału Miejskiego.

1. Przewodniczący: Radca miejski Golla,	
2. Grajek, radca miejski,	}
3. Schmiegel, radca miejski,	
4. Juchelek, radca miejski,	
Członkowie.	

Zarząd gminny reprezentuje Radca miejski
Mędlewski.

Wyciąć i dać na miejsce tekstu na stronie V
dodatku w zeszycie 2.

Skład osobowy

Kuratorjum szkół wydziałowych.

1. Przewodn. Wiceprezyd. miasta Szkudlarz,	
2. Zastępca, radca miejski Dr. Rostek,	
3. Kobyliński, adwokat i notariusz, ulica Wifa Stwosza 5,	Radni
4. Brzeskot, prezes Związku Pracowników Umysłowych, ul. Kilińskiego 5,	
5. Prezes R. M. Dr. Dąbrowski, adwokat i notariusz, Rynek 12,	
6. Cichoń, syndyk, ul. św. Jana 10,	
7. Dr. Ziółkiewicz, sędzia, ul. 3-go Maja 36 a,	
8. Czaplicki Stefan, ul. Poprzeczna,	
9. Małkowski Stanisław, prokurator,	Członkowie z pośród obywatelstwa
10. Orszulik Reinhold, werkmistrz w Katowicach II,	
11. Klose, inspektor, w Katowicach - Załężu,	
12. Sosnierz, inżynier w hucie Baildona,	
13. Ks. Poseł Krajczyński, ul. Kościuszki,	
14. Śniehota,	Kierownicy szkół wydziałowych
15. Chrzastowski,	
16. Urbanek,	
17. Smolarczyk,	
18. Baron, powiatowy inspektor szkolny, jako zastępca szkolnej władzy nadzorczej.	
19. Ks. proboszcz Mathea, z kościoła św. Piotra i Pawła,	Zastępcy gmin wyznaniowych
20. Dr. Voss, prezydent kościoła ewangelickiego,	
21. Dr. Jecheskiel Lewin, rabin.	

Wyciąć i dać na miejsce tekstu na stronie VII
dodatku w zeszycie 2.

Skład osobowy
Deputacji administracyjnej kupieckich
zакładów naukowych.

1. Przewodn., Wiceprezyd. miasta Szkudlarz, 2. Mędlewski Dyonizy, radca miejski, zastępca, 3. Zembok, asystent prokuratury, ul. Marcina 1, 4. Kula, inwalida, ul. Słowackiego 13, 5. Weichmann, kupiec, Zacisze 2, 6. Cichoń, syndyk, ul. św. Jana 10, 7. Kościelniak Aleksy, kupiec, ul. 3-go Maja, przedstawiciel Towarzystwa Samodzielnych Kupców, 8. Bochenek Roman, kupiec, ul. 3-go Maja 25, przedstawiciel Polskiego Związku Kupców Żydowskich, 9. Tomaszewski Adolf, dyrektor, ul. Słowackiego 8, przedstawiciel Zjednoczenia Wielk. Handlu Województwa Śl., 10. Jerzykiewicz Walenty, kupiec, ul. Andrzeja 6, przedstawiciel Związku Drogerzystów R. P., Obwód IV. Górn. Śl., 11. Hruby Franciszek, kupiec, ul. Teatralna 12, przedstawiciel Związku Kupców Katolickich, 12. Prinz Szymon, kupiec, ul. Poczтова 2, przedstawiciel Związku Samodzielnych Kupców, 13. Czaplicki Wincenty, kupiec, ul. Poprzeczna 2, 14. Piotrowski Władysław, decernent oświatowy Izby Handlowej, ul. Powstańców 5, 15. Kierownik szkoły handlowej, 16. Kierownik kupieckiej szkoły dokształcającej, 17. Wizytator dokształcających szkół kupieckich i zawodowych w Województwie Śląskiem, jako członek z głosem doradczym.	}	Radni.
-
13. Czaplicki Wincenty, kupiec, ul. Poprzeczna 2, 14. Piotrowski Władysław, decernent oświatowy Izby Handlowej, ul. Powstańców 5,	}	Członkowie mianowani przez pana Wojewodę
-

ZBIÓR

STATUTÓW MIEJSCOWYCH

ważniejszych uchwał gminnych, regulaminów miejskich, najważniejszych rozporządzeń władz i t. d.
- obowiązujących na obszarze miasta Katowic. -

CZĘŚĆ VII.

POŻARNICTWO.

KATOWICE 1928.
NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC.

TREŚĆ.

POŻARNICTWO.

	Strona
1. Statut w przedmiocie gaszenia pożarów i ratownictwa . . .	247
2. Statut w przedmiocie opłat za świadczenia służbowe Zawodowej Straży Pożarnej	252
3. Taryfa opłat za świadczenia służbowe Zawodowej Straży Pożarnej	254

Statut miejscowy w przedmiocie gaszenia pożarów i ratownictwa miasta Katowic.

Na podstawie § 11 ordynacji miejskiej z dnia 30-go maja 1853 i ustawy z dnia 21-go grudnia 1904 r. o uprawnieniu władz policyjnych w przedmiocie udzielania pomocy przy pożarach i ustawy Śląskiej z dnia 15-go lipca 1924 r. w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego Katowice, wydaje się za zgodą Rady Miejskiej na obszar miasta Katowic następujący statut miejscowy:

§ 1.

Straże Pożarne, jak i wszelkie ich działania wchodzące w zakres gaszenia pożarów i ratownictwa, podlegają Magistratowi.

§ 2.

Czynności przy gaszeniu pożarów, jak i ratownictwie na obszarze miasta Katowic wykonują:

- a) Zawodowa Straż Pożarna,
- b) Ochotnicze Straże Pożarne.

Zawodowa oraz Ochotnicze Straże Pożarne stanowią w myśl § 113 ustępu 3-go kodeksu karnego, organ bezpieczeństwa.

§ 3.

Zadaniem Zawodowej, jak i Ochotniczych Straży Pożarnych jest gaszenie pożarów, powstałych na obszarze m. Katowic, jak również ratownictwo i przedsięwzięcie środków zaradczych ku zapobieganiu rozszerzenia pożaru.

Za zgodą burmistrza miasta lub jego zastępcy obejmuje Zawodowa Straż Pożarna przeciwpożarową pomoc sąsiedzką przy wybuchu pożarów w okolicy Katowic, jednakże za wynagrodzeniem własnych kosztów.

Również wykonują Straże wszelkie obowiązki, przepisane rozporządzeniem policyjnym z dnia 4-go września 1906 r. oraz do tego rozporządzenia wydane przepisy wykonawcze z dnia 1-go lutego 1907 r.

§ 4.

Straże wykonują swe czynności przy gaszeniu pożarów i ratownictwie bezpłatnie, z wyjątkiem wyjazdów pozamiejscowych, przewidzianych w § 3-cim. O ile po przeprowadzonej akcji ratunkowej zajdzie potrzeba stawienia warty ogniowej, wówczas dany właściciel zobowiązany jest według przewidzianej taryfy miejskiej wartę tę odszkodować. Warty ogniowe stawia interesowana Straż Ochotnicza danej dzielnicy.

§ 5.

Główne kierownictwo nad pożarnictwem i ratownictwem posiada burmistrz miasta, wzgl. jego zastępca.

Komendę nad wszystkimi strażami przy pożarach lub ratownictwach sprawuje komendant Zawodowej Straży Pożarnej lub jego zastępca.

§ 6.

Kierownictwo techniczne Zawodowej Straży Pożarnej należy do naczelnika Straży, natomiast Ochotniczych Straży Pożarnych do pierwszego ogniomistrza. Jest obowiązany do utrzymywania karności w szeregach; również winien mieć nieustanną pieczę nad dobrym stanem przyrządów do gaszenia i ratunkowych oraz nad umundurowaniem strażaków.

Ogniomistrze winni się w sprawie odbywania ćwiczeń praktycznych porozumieć z naczelnikiem Zawodowej Straży Pożarnej.

§ 7.

W myśl zarządzenia ministerjalnego z dnia 28. XII. 1898 roku ust. III. (Min. Blatt z r. 1899 str. 6 i reskryptu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego L. Sm. 1839/2) posiadają kierownicy straży pożarnych na miejscu i na czas trwania pożaru, charakter urzędnika policyjnego. Wówczas wewnątrz miejsca pożaru, którego granice każdorazowo zostaną oznaczone, sprawuje władzę policyjną kierownik straży, zewnątrz zaś urzędnik policyjny.

§ 8.

Zamknięcie miejsca pożaru i zagrożonego otoczenia, jakoteż zabezpieczenie wolnego dojazdu pojazdom straży pożarnych należy do działalności Policji Wojewódzkiej.

§ 9.

Każdy obywatel, który zauważy jakikolwiek błąd pożar zobowiązany jest do bezzwłocznego powiadomienia Zawodowej Straży Pożarnej, bądź to przez pożarowskazy, telefony etc., bądź też za pomocą innych stojących mu do dyspozycji środków.

§ 10.

Każdy pojazd, znajdujący się w ruchu na jezdni winien na sygnał dany przez jadącą straż pożarną lub pogotowie sanitarne, natychmiast zatrzymać się na kraju jezdni, dając swobodny przejazd póki go nie minie ostatni wóz strażacki lub pogotowia sanitarnego.

Tramwaje winny zatrzymać się w miejscu do czasu wyminięcia ich przez pojazdy straży pożarnej.

§ 11.

Osoby, znajdujące się na jezdni, winny w chwili dania sygnału przez wóz straży pożarnej lub pogotowia sanitarnego, natychmiast usunąć się z jezdni aż do czasu przejazdu wspomnianych wozów.

Oprócz tego ma zastosowanie rozp. pol. Wojewody Śląskiego z dnia 25. X. 27 r. regulujące ruch uliczny w czasie przejazdów straży pożarnych (Gazeta Urzędowa Woj. Śl. nr. 35 str. 413).

§ 12.

Wszelkie przedstawienia teatralne, koncerty i zabawy urządzone na salach muszą być przez urządzających wzgl. przez właścicieli sal lub ich zastępców najpóźniej 24 godzin przedtem Głównej Komendzie Zawodowej Straży Pożarnej zgłoszone, celem stawienia wart.

O stawianiu ilości strażaków do odnośnych wart decyduje Komisja Bezpieczeństwa.

Osoby zainteresowane winny uiścić przewidziane w taryfie miejskiej odszkodowanie za czynności strażaków.

§ 13.

Wszelkie urządzenia przeciwpożarowe, służą ogólnemu dobru publicznemu i temsamem każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do zezwolenia na przymocowanie takowych, bez żądania odszkodowania.

Równocześnie winny urzędy państwowe, samorządowe lub przedsiębiorstwa prywatne udzielić zezwolenia na przy-mocowanie urządzeń przeciwpożarowych na masztach, będą-cych ich własnością, o ile ich własne urządzenia nie ucierpią żadnego uszczerbku.

§ 14.

Wszelkie urządzenia przeciwpożarowe podlegają ochronie przewidzianej w postanowieniach kodeksu karnego.

§ 15.

Nadzór nad bezpieczeństwem publicznem sprawuje Miejs-cowa Policja. Według jej uznania odnośnie do niebezpieczeń-stwa pożaru, mogą być właściciele różnych przedsiębiorstw zmuszeni do zainstalowania urządzeń przeciwpożarowych systemu istniejącego w mieście, i to na własny koszt, z tem, że urządzenia te pozostaną pod dozorem straży pożarnej.

§ 16.

Statut Ochotniczych Straży Pożarnych musi być zatwier-dzony przez Magistrat i miejscowy Urząd policyjny, na pod-stawie rozporządzenia policyjnego z dnia 4-go września 1906 r.

§ 17.

Przepisy służbowe Zawodowej Straży Pożarnej ustala Magistrat i taksamo podlegają zatwierdzeniu miejscowego Urzędu policyjnego, jak przewidziano w § 16.

§ 18.

Koszty umundurowania i ekwipunku personelu strażac-kiego zawodowego i ochotniczego ponosi miasto.

§ 19.

Personel strażacki należy ubezpieczyć od wypadków w pożarnictwie i ratownictwie oraz od odpowiedzialności.

§ 20.

Dla wydania opinii w sprawach odnoszących się do po-żarnictwa oraz ratownictwa miejskiego powołana jest Komisja Bezpieczeństwa, w myśl § 59 ordynacji miejskiej z dnia 30-go maja 1853 r.

Do Komisji Bezpieczeństwa należą również mistrz komi-niarski na okręg miejski i naczelnik straży pożarnej z głosem doradczym.

Członków Magistratu mianuje burmistrz miasta, wszystkich innych wybiera Rada miejska. ●

§ 21.

Nieprzestrzeganie oraz niezastosowanie się do niniejszego statutu będzie karane według ustawowych przepisów.

§ 22.

Niniejszy statut wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

1. Statut pożarnictwa miasta Katowic z dnia 22-go grudnia 1891 r. wraz z dodatkowymi przepisami.
2. Statut rezerwowy straży pożarnej miasta Katowic z dnia 20-go lipca 1907 r.
3. Statut miejscowy gminy Bogucice z dnia 26-go lutego 1907 r. wraz z regulaminem z dnia 26. II. 1907 r. i dodatkiem z dnia 21. XII. 1908 r.
4. Statut miejscowy gminy Załęże z dnia 8. XI. 1907 r.
5. Statut miejscowy gminy Brynów z dnia 15 lipca 1888 r.
6. Statut miejscowy gminy Ligota-Pszczyńska z dnia 5. I. 1909 r. wraz z przepisami wykonawczymi z dnia 16. XII. 1912 r. i dodatkiem z dnia 10. V. 1917 r.

Katowice, dnia 30-go maja 1928 r.

MAGISTRAT.

(—) Szkudlarz.

(—) Schmiegel.

Statut miejscowy w przedmiocie **Opłat za świadczenia służbowe miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej.**

Na podstawie § 11 ordynacji miejskiej z dnia 20-go maja 1853 r. Magistrat i Rada miejska m. Katowic uchwałyły następujący statut miejscowy:

§ 1.

a) Zawodowa Straż Pożarna m. Katowic zobowiązana jest oprócz wykonywania czynności przy gaszeniu pożarów i ratownictwie w obrębie miasta Katowic do:

1. wykonywania transportów chorych i zwłok;
2. stawiania wart w czasie przedstawień teatralnych, tak w teatrze miejskim, jak i w salach, kinach, cyrkach etc.;
3. dezynfekcyj ubikacyj po zaraźliwie chorych.

b) Ponadto należą do zakresu działania straży wszystkie te czynności jakie jej przełożona władza poruczy, mianowicie:

1. pomoc przy gaszeniu pożarów i ratownictwie poza obrębem miasta Katowic;
2. stawianie na wniosek odnośnego właściciela nieruchomości pogotowia, na miejsce zlokalizowanego pożaru;
3. wypożyczanie narzędzi strażackich oraz obsługa tychże;
4. niesienie pomocy w razie nieszczęśliwych wypadków życia i mienia mieszkańców.

§ 2.

Za wszelkie wykonane transporty i inne świadczenia miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej z wyjątkiem czynności przy gaszeniu pożarów i ratownictwie na obszarze miasta Katowic oraz za wypożyczanie narzędzi strażackich pobiera się opłaty (vide taryfa opłat).

§ 3.

Opłaty za czynności Zawodowej Straży Pożarnej winny być uiszczone najpóźniej w przeciągu 14-tu dni w Główniej Kasie Miejskiej po doręczeniu rachunku.

Po bezskutecznym upływie powyższego terminu, jak i w razie odmowy zapłaty, nastąpi przymusowe ściągnięcie zaległych opłat w drodze administracyjnej.

§ 4.

Obowiązany do zapłacenia jest wnioskodawca, głowa rodziny, względnie osoba obowiązana, w myśl przepisów kodeksu cywilnego, do utrzymywania osoby przewiezionej (patrz w szczególności par. 1605 do 1615 i 1360 kodeksu cywilnego).

Za transporty chorych, które kasa chorych, wzgl. inna kasa jest obowiązana wspierać, płaci odnośna kasa.

§ 5.

Przeciw nałożeniu opłaty przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu do Magistratu, w przeciągu 8-miu dni od daty doręczenia wezwania. Przeciwno odmownej decyzji Magistratu, przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, w przeciągu 2-ch tygodni od daty doręczenia odmownej decyzji.

Wniesienie sprzeciwu lub skargi, nie zwalnia jednak od obowiązku uiszczenia opłaty w terminie wyznaczonym.

§ 6.

Przy ustaleniu opłat bierze się za podstawę cały czas t. j. czas od odebrania aż do zwrotu narzędzi.

Za straty lub uszkodzenia wypożyczanych narzędzi, odpowiada wypożyczający.

Natomiast świadczenia strażaków na rzecz osób prywatnych oblicza się każdą rozpoczętą godzinę jako pełną.

§ 7.

Warty mogą spełniać również członkowie ochotniczej straży pożarnej, przyczem opłaty ustalone nie ulegają zmianie.

§ 8.

Magistrat może na wniosek w niektórych wypadkach opłaty obniżyć lub też znieść całkowicie.

§ 9.

Wykonanie transportów i wypożyczenie narzędzi strażackich poza miastem są każdorazowo zależne od zezwolenia Prezydenta miasta względnie decernenta właściwego Oddziału.

§ 10.

Niniejszy statut miejscowy wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

K a t o w i c e, dnia 16 sierpnia 1928 r.

M A G I S T R A T.

Taryfa

opłat za świadczenia służbowe miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej.

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 14-go kwietnia 1924 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8-go lipca 1926 r. (Dz. U. Śl. Nr. 17, poz. 30) oraz uchwał Magistratu i Rady Miejskiej z dnia wydaje się w związku ze statutem w przedmiocie opłat za świadczenia służbowe miejskiej zawodowej straży pożarnej z dnia 1928 r. następującą taryfę miejscową:

§ 1.

Transporty chorych, zwłok etc.

1. a) Za przewiezenie osób na obszarze m. Katowic w czasie od godz. 6—21-ej 10,— zł.
 b) w czasie od godz. 21-ej do godz. 6-tej 12,— „
 2. a) Za transport wykonany poza miastem Katowice w czasie od godz. 6-tej do godz. 21-szej za każdy rozpoczęty km. 1,50 „
 b) w czasie od godz. 21-szej do godz. 6-tej 1,80 „
 c) Koszty transportu oblicza się w km. od wyjazdu z budynku straży aż do powrotu.
- Obsługi przy transporcie chorych nie oblicza się.
3. a) Za wykonane transporty na rzecz Kas Chorych lub innych Kas, urzędów państwowych i prywatnych obniża się powyższe kwoty o 1/5 część.
 - b) Za dezynfekcję wozu sanitarnego przy transportach zaraźliwych chorób dolicza się do transportu 2,— zł.

§ 2.

Inne transporty.

1. Za pierwszą rozpoczętą godzinę 10,— zł.
2. Za każdą dalszą rozpoczętą godzinę 50 proc. od kwoty podanej ad 1).
3. Oprócz tego za świadczenia osobiste strażaków jak w § 3.

§ 3.

Świadczenia strażaków na rzecz osób prywatnych.

Za każdą rozpoczętą godzinę świadczeń, policza się opłatę w wysokości godzinnego zarobku według grupy I-szej taryfy dla rzemieślników i robotników komunalnych miasta Katowic.

§ 4.

Pogotowia i warty.

1. Za stawienie, na wniosek odnośnego właściciela nieruchomości, pogotowia, na miejscu zlokalizowanego pożaru, pobiera się opłatę w wysokości faktycznego zarobku strażaków w czasie trwania odwachu, z doliczeniem 10 proc. za kosztą administracyjne. Każdą rozpoczętą godzinę liczy się jako pełną.

2. Za stawienie wart w czasie przedstawień w stałych teatrach pobiera się:

- a) za każdego strażaka opłatę ryczałtową w wysokości 5,— zł.
- b) za stawienie wart w czasie przedstawień teatralnych, cyrkach, kinach itd. pobiera się opłatę w wysokości grupy I-szej taryfy dla rzemieślników i robotników komunalnych miasta Katowice. Każdą rozpoczętą godzinę liczy się jako pełną.
- c) Dla starszego strażaka jak pod a) i b) z doliczeniem 10-proc. dodatku.

§ 5.

Zwrot kosztów za pomoc przy gaszeniu pożarów i ratownictwa poza obszarem miasta Katowic.

Za pomoc przy gaszeniu pożarów i ratownictwie poza miastem Katowice pobiera się osobiste wydatki.

§ 6.

Używanie narzędzi strażackich.

1. Za sikawkę motorową za każdą rozpoczętą godzinę	10,— zł.
oprócz spostrzebowanych olejów mineralnych i czyszczenia, które się według własnych kosztów oblicza.	
2. Za sikawkę zwykłą	3,— „
3. Za drabinę mechaniczną	7,50 „
4. Za drabinę wysuwaną	1,— „
5. Za wąż tłoczony o dług. 20 metrów	1,— „
6. Za rurę hydrantową za jeden dzień	3,— „
7. Za prądnice za jeden dzień	1,50 „
8. Za wóz ręczny lub konny za jeden dzień	5,— „
9. Za aparat tlenowy za jeden dzień	5,— „
a za każdy dalszy dzień	2,50 „
10. Za aparat dymowy (Dregera) na godzinę	5,— „
11. Za zaprzęg za każdego konia	2,50 „

§ 7.

Niniejsza taryfa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

K a t o w i c e, dnia 16 sierpnia 1928 r.

M A G I S T R A T.

Regulamin służbowy dla Zawodowej Straży Pożarnej znajduje się w opracowaniu.
